

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătațe pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază**INSERTIUNILE:**Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. ori.
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Novembre.

În parlamentul nostru zilele trecute s'au petrecut lucruri, cari merită atențiunea presei, și despre cari și noi vom luă notiță, căci ele au pus în adeverată lumină spiritul, care predomină opiniunea publică la noi.

Cestiunea armatei a fost ăra pusă la ordinea zilei în tătă forma, și ca senzațiunea să fie și mai mare partida dlui Kossuth a căutat forma cea mai drastică, care se pôte, și a cerut punerea ministriului de honveđi sub acuză.

Și ca efectul contra acestei instituțiuni comune adică contra armatei să fie și mai mare, tot partida kossuthistă s'a îngrijit și de o mare demonstrațiune contra dinastiei, contra casei de Habsburg, și contra coronei.

S'a pornit asadară mișcarea în presă, a ajuns la culme în parlament sub scutul imunităței de deputat, și epilogul se petrece tocmai acuma tot prin diare.

De sine se înțelege, că inițiatorii acestor demonstrațiuni contra coronei, contra armatei comune au știut din capul locului, că în parlament nu vor seceră ei isbândă, deore-ce imensa majoritate a guvernului actual este bine condusă, și bine disciplinată, apoi conducători ei au tactul politic, încât nu lasă să se producă șguduirii, cari ușor ar pute periclită actuala stare de lucruri, sub care Ungaria a ajuns la o omnipotență până acuma fără păreche în istoria mai prospătă a ei. Acesta o au știut bine inițiatorii demonstrațiilor, lor însă le au trebuit așfărea poporului, agitarea maselor, și acesta o au ajuns în mod însemnat.

Antecedentele sunt cunoscute, și cetitorii n'au lipsă de improspătare. La manevrele din Ungaria pe edificele, în cari se aflau incuartați comandantii honveđilor, s'a pus stindardul armatei comune, căci în timp de bătăie comune trebuie să fie signalele.

La manevrele acestea se afla și monarchul.

Stégul negru-galbin a fost luat preste nôpte, și aruncat în noroiu.

Indignat de acest atentat la emblema armatei comune, și a coronei, monarchul a condamnat fapta și și a exprimat dorința, că făptuitorii va fi eruat și pedepsit.

Din tôte acestea până acuma nu ne a venit nimica la cunoscință. Făptuitorii nu a fost nici eruat, nici pedepsit.

Ca să se ajungă tocmai contrariul, presa s'a pus pe agitațiuni contra stindardului armatei comune,

ba contra armatei chiar, și în cele din urmă lucrul degenerase într'atâta, încât se scoteau la lumină singuratiche fapte condamnabile de ale oficerilor din armata comună, și se espuneau sub titlul: „negrubalbin,” făcându-se responsabile pentru ele întrégă armata.

La culme a ajuns lucrul în parlament, unde deputatul Irányi și-a dezvoltat interpelațiunea, prin care a cerut punerea ministriului Fejérváry sub acuză. În această vorbire sub imunitatea de deputat a fost dată posibilitatea, de a lovii în armata comună și în corónă, și a așfă flacările pasiunei. Și deputatul Irányi s'a și folosit de această posibilitate. Anticipând, că pentru unguri stégul lor este aceea, ce este pentru creștin crucea, e de ajuns a spune: ce este stindardul împăratului. Și aici a făcut marțiri pe tōți revoluționarii din vécul trecut, și din cel de acuma, ăr pe militarii, cari în numele monarchului au luptat contra acestora i-a făcut călai.

Nu vom urmări modul de agitare pe terenul acesta al Kossutistilor, constatăm numai, că el e fôrte potrivit a ține opiniunea publică unguressă în continuă agitațiune contra dinastiei și contra armatei comune, care mai e unicul scut al dezvoltării pacinice în monarhie.

Al doilea moment binevenit de a atacă corónă și dinastia a fost prolongirea listei civile a monarchului pe alți 10 ani.

Din incidental acesta tot Kossuthisti au cerut ceremonial unguress de curte, sub cuvânt, că ceremonialul de adi influințază pre monarch și politica actuală.

Luăm notiță de asemenea demonstrațiuni, cari în cele din urmă ilustră din destul curentul de care e condus grosul poporului magiar, care din cultul lui Kossuth a făcut cestiune permanentă și tôte orașele l' aleg de cive al lor.

Revista politică.

Intrevederea contelui Kalnoky cu principele de Bismack formă încă substratul discușiunii în presa europeană, și mai ales se ocupă ea cu cestiunea sulevetă a Bulgariei și cu atitudinea țarului față de acest principat vasal.

Din convorbirile, ce le-au avut cei doi diplomați, transpiră un aer de pace, și că chiar țarul rusesc ar fi insuflit de intențiuni pacinice și de manținerea păcei europene. În ce privește însă cestiunea bulgară a declarat principele de Bismack contelui

Kalnoky, că țarul nu s'a arătat de loc dispus spre a se împăcă cu politica de până acum.

Cancelariul ar fi insistat chiar ca pentru o aplanare mai cu succes a lucrurilor, Austro-Ungaria să și schimbe politica, ce o urmăz în orient, să numai persiste cu atâta intetiție în direcțiunea politică, ce o a creat și să observe politica germană, dezvoltând adică mai puțină activitate și renunțând la unele interese, ce speră că și le va câștigă.

În cât privește această cestiune însă nimica n'a putut se străbătă în publicitate și așa nu se soie, dacă Kalnoky a fost convins de necesitatea de a schimbat direcțiunea politică, și nici că e hotărît de a persistă și mai departe în vederile și principiile, de cari a fost condus în politica sa orientală.

Cu acesta întrevedere se aduce în legătură și organizațiunea armatei și cancelariul german și a exprimat dorința, ca Austro-Ungaria să nисуască a se conformă cu organizațiunea militară a armatei germane, căreia i-s'a dat cea mai bună organizațiune astfel că în cas, când conflictul ar fi inevitabil, s'ar pute contă cu mai mare încredere și cu mai mult succes la rezultatul rășboiu'ui.

Cestiunea vamală între aceste două state, care încă a format obiect de discutare între acei doi bărbați de stat ar fi avut un rezultat favorabil. Ambii bărbați s'au unit în vederi și așa s'a pus la cale încheerea unei convențiuni, în care nu sunt considerate atât interesele particulare, ci în prima linie avantajele politice și economice ale ambelor state.

Și pe când la Friedrichsruhe s'a statorit din nou punctul de manținere al „statului quo,” pe basa triplei alianțe, la care aderă cu atâta insuflitiere premierul italian și regele Humberto, italianii inspiră de alte idei caută tôte ocașiunile spre a și pută manifestă antipatiile lor față cu politica, ce o urmăză dl Crispi și față cu ținuta celor două puteri aliate cătră Italia. Și e lucru remarcabil, că la astfel de acte iau parte chiar dintre deputații italieni ei mai cu influință nu numai la popor ci și în cercurile de sus, ei insuflăsc poporul italian și îl îndemnă să persiste în ținuta lui de până acum, ăr studenții și tinerimea italiană răspândesc aceste tendințe, secundând pe bărbații, cari pun interesele de rasă și tot de odată interesele poporului mai presus de cât interesele unei politici umilitore pentru Italia.

În modul acesta cred ei, că vor pută cultivă libertatea ideală și se vor pută pregăti pentru marele eveniment și pentru ziua, în care va trebui să se dea în dosul Alpilor cea dintăiu și cea din urmă bătălie pentru unitatea statului italian.

FOIȚA.

Cântece populare.

(Din satul Gioagiul de sus, de sub pôlele munților apuseni.)

(Urmare.)

III.

Voinic murgu-și potcovesce
Și de cale se gâtesce
În sfânta Duminecă
Pân' popa'n biserică
Făcea slujba sfintelor
Cu duchul blândețelor.
Maică-sa lui fi dăcea
Și din graiu așa grăia:
„Fiuț fișorul meu
„Ce tu murgu'ți potcovesci
„Și la drum mi-te gâtesci
„În sfânta Duminecă
„Pân' popa'n biserică
„Face slujba sfintelor
„Cu duchul blândețelor?
„Ori pe tine te-a ajuns
„Veste slabă pe ascuns,
„Vre-o fire de pribegie

„Sau fire de cătănie?

„Ba pe min' nu m'a ajuns
„Veste slabă pe ascuns,
„Nici fire de cătănie,
„Nici fire de pribegie!
„Că pe mine m'a ajuns:
„Gânduri bune de'nsurat
„Fără multă vorbă'n sat.
„Că eu ădu mi-am auzit,
„Nu departe la sfințit
„Colo jos în valea sacă
„Este-o fată cam sêracă;
„Și m'oiu duce după ea
„Să mi-o fac mirésa mea.
Maică-sa din graiu grăia
Cătră fiu-i ăr dăcea:
„Fiuț fișorul meu!
„Ascultă tu ce ăic eu:
„Tu l'aceea nu te duce,
„Că nu-i da de suflet dulce.
„Că l'aceea mulți s'au dus
„Mulți s'au dus și n'o adus.
El atunci puțin gândesce
Și grăesce voinicesce:
„Eu m'oiu duce și-oiu aduce,
„Că e ca și-un ănger dulce.
Maică-s'atunci supêrată,
Cu inima tulburată

Îi grăiesce suspinând,
Dar amarnic blăstêmând:
„Fiuț fișorul meu!
„De n'ascuți tu sfatul meu,
„Murgu-ți să se potcovescă,
„Mâna stângă ț'o sdrobescă,
Și la cap rêu te lovescă,
„Și'ndată te prăpădescă.
Și ăeu el n'o d'ascultat
De al maicei dulce sfat,
Și la ea că și-a plecat.
Dar' murgul s'a potienit,
Pe el rêu mi-la trântit,
Mâna stângă i-a sdrobit
La cap rêu mi-la lovit
Și'ndată l'a omorît.
Fata cum a auzit
De-a ei mândruț pribegit,
Că l'ea când a plecat
Môrtea pe drum l'a aflat,
Un cuțit ea și-a luat
În inimă s'a junghiat!
Și din graiu a cuvântat:
„Maică măiculă mea!
„Dute'n têrg la Têrigrad,
„Cumpără giolgiu de cel-lat
„Și mi-l rupe'n patru foi
„Și ne'ngropă pe-amândoi;
„Și mi-l rupe'n patru lafi

„Și ne'gropă ea pe fraji;
„Lui îi pune trandafir
„Mie-mi pune flori de mir,
„Trandafirul se va'tinde
„Florile le va cuprinde,
„Și cu drag s'o'nbrășșă
„Încât lumea s'o miră,
„C'a fost dragoste curată
„Într'un june cu o fată.

IV.

Pe cel del pe cel colnic
Merge-o pruncă ș'un voinic,
Voinicul mergea călare
Prunca mergea pe picior,
Adunându-și câte o flóre,
Flóre mică flóre mare.
Tinse mâna cu o flóre
Și grăl cu'ndoioșare:
„Dacă esti bade milos,
„Ce me lași atât pe jos?
„Ia-me și pe min' călare,
„De esti cu dragoste mare!
„Mândră mândrulița mea
„Bucurosi eu te-aș luă,
„Dar' mi-i murgul tinerel
„Și nu'căpem doi pe el!

(Va urmă.)

Greutățile, ce i se impun premierului român, dlui Lascar Catargiu, atât din partea coronei cât și din partea colegilor sei din cabinet pentru a și reconstrui cabinetul și așa a pași la deschiderea camerilor, au dat ansă presei române ca să se ocupe dilnic de viitoare reprezentanță a țerei.

Cum-că camerele se vor dizolva, numai incapenici o îndoială, după-țe toate forțările dlui Catargiu de a și aduce omeni în cabinet, au rămas zadarnice. Cine va fi însă conducătorul la noule alegeri, acesta e întrebarea la care se încercă presa a răspunde.

„Românul” crede, că dl Catargiu ar trebui să lumineze corôna în privința falsei situațiuni, în care d-sa s’ar găsi pentru a face alegerile. Cea mai bună modalitate și cea mai dréptă în actuala situațiune e, ca regele să apeleze la câți-va dintre bărbații politici, cari s’au nu fie nici șefi de grupuri, nici amestecați în luptele și în patimile actualului parlament și pe aceștia să-i însărcineze a presidă alegerile. Toți șefii de grupuri se vor prezenta înaintea alegătorilor ca simpli candidați și îndată-țe alegerile s’au terminat și țara și a dat verdictul, corôna va scî să discerne cine este șeful maiorității și tot odată și șeful parlamentului și al guvernului. În modul acesta autoritatea și prestigiul șefului va fi mai înaltă înaintea țerei și țera se va pute guvernă, fără a îndrăzni cineva să ridice acuze asupra alegerilor, că ele s’ar fi făcut după sprânceană și după arbitriu.

Reuniunile noastre învățătorești.

(Începere.)

II.

În cele precedente am indicat, că aira este locul prelegerilor practice, őr acum voesc să fiu mai pozitiv și susțin, că în scôla practică de pe lângă seminariul „Andreian”, unde se se întâlnesc teoria cu pracsă și ambele devenind două surori nedeslipite, nedeslipite se rămână pre vecii vecilor, őr nu după cum e astăzi, când aceste două sunt concentrată în mâna alor două puteri, cari dora nu se unesc nici în materie de sciință, decum în alte referințe. Și fiind astfel ele decum se fie unite sunt vrâșmașe și curg în direcție paralelă, fără de a ave speranță să se întâlnească vre-odată, cu toate, că amândouă sunt virite în același creier, dar ele aici sunt ca și nesce străine, őr nu ca nesce nămurii. Observând acesta mi vin în minte cuvintele nămului: „*Grau ist alle Theorie, grün des Lebens goldener Baum*”.

Chiar și ordinea, în carea sunt aședate obiectele pur pedagogice în seminariul „Andreian” este după părerea mea individuală nu chiar corectă. Nu ordinea: Psihologia, metodică, pedagogia generală este cea adevărată ci: psihologia, apoi metodică generală și special și dora și istoria pedagogiei; nici modul, cum se propun aceste este cel adevărat, căci delă pedagogi se presupune prea mare pregătire, având se mistue ei, cu maturisanții lucruri forte anevoios mistuibile. Admit pre basa esperinței, că se vor afla unii și din acestia, cari își vor însuși un őr careva cuant de cunoscință, dar mecanice, őr aceste vor rămână aramă sunătoare fără de nici o valöre pentru cultivarea lor naturală.

Dă copiiiilor lapte mai întâiu și apoi altfelu de mănăcări, căci de nu îl omori.

Deci îmi ridic încă odată glasul pentru o organizare cât se pôte de bună a pedagogiei noastre, acum când s’a îndrodus lucrul de mâna, care are în vedere cultivarea practică a elevilor, pentru care la timpul seu de asemenea am lucrat. Căci și ceea ce voiesc eu, țintescce numai la partea practică mai direct și cutesc a dice, că acesta e o cestiune imperativă.

Priviți în lume și vedeți, că nici un medic bun nu pôte fi fără pracsă, nici un advocat, nici un profesor.

Deci cu o őră mai de grabă, Ve grăbiți voi cei chemați și reparați greșelile antecesorilor vostri! Să vin acuma la problema reuniunilor învățătorești și să-mi esprim modestele păreri și aici.

Îmi leg cercetările mele, őrășii de un lucru observat în reuniunea amintită și anume de o recenziune a Geografiei dlui Făgărășan et consortes făcută, — dacă nu me înșel — de un învățătoru din Săliste.

Ve mărturisesc sincer, că acesta mi-a umplut inima de bucurie și am descoperit intrînșa unele vederi, ce stau în őr care conformitate cu vederile pedagogiei moderne. Aici se vede, că sămënța aruncată de valorosul nostru bărbat de scôla delă seminariul „Andreian” I. Popescu n’a cădut pe pătră stărpa, ci pe pământ virgin și bine pregătit, da, căci acesta e maturisant.

Căți vor fi însă și maturisanți, de cari se va fi legat ceva?

A face recenziune asupra vre unei cărți didactice, a desbata cestiuni teoretice, a căută calca mai potrivită pentru aplicarea planului de învățământ cu împrejură-

rile date, a studiă aceste împregiurări și referințele psihice-etice a poporului de acolo, a nutriți spirital de asociere, entuziasmul și inspirațiunea, iubirea și preferirea acestuia carierei, a căută să ridici nimbul ei în fața poporului a inteligenței și a străinilor, őră tot atâtea probleme, pe cari le cred eu de sigur bune și du cătoare la scop.

Cât au spus aci este cel mai scurt din tot ce s’ar pute vorbi asupra acestor teme. Am depus aci unele adevăruri numai în tere generale, rezervându mi dreptul de a pute dá deslușiri őr și cui, care me va ține vrednic de a stă de sfat cu mine. Observ însă, că eu stau la dispoziția tuturor mic și mare, tinăr și bătrân.

Me mărginesc de astădată la cele emise până aci și doresc ca glasul meu de astădată se nu rămână glasul celui ce strigă în pustie, și atunci vom satisface și dorinței marelui Archipăstoriu, care ne-a strigat cu mai bine de două decenii cu devisa sa „Inainte”.

Dr. Petru Șpan.

Broșura dlui Parteniu Cosma referitoare la procesul seu de presă cu S. Albini ne prezentă într’o formă forte exactă mai multe lucruri atât din viața noastră bisericăscă cât și ale vieții publice, despre cari publicul n’a avut cunoscință exactă mistificându se adevărata stare a lucrurilor cu intențiune și anumite tendențe.

Astfelu într’altele publicul nostru cetitoriu scie câtă alarmă s’a dat din partea „Tribunei” și cu ocasiunea suspendării fostului protopop al tractului Sibiului Simeon Popescu, prezentând acesta afacere într’o colóre falsă, ca să l cualifice și pe dânsul de martir național.

La timpul seu ne-am ocupat și noi în colónele diarului nostru de acesta afacere, într’o cât credeam că e de lipsă spre orientarea publicului alarmat, acum însă după ce dl Simion Popescu și-a dat dimisiunea, credem a nu preocupă cestiunea — după cum se dice și în broșură, — și ținem de interes a informă publicul nostru cetitoriu despre adevărata stare a lucrului așa după cum s’a întâmplat, și după cum forte esact se află descris în această broșură.

În ceea ce urmază vom reproduce deci un capitul din broșura forte interesantă a dlui Parteniu Cosma.

Simeon Popescu.

Unul din păcatele, ce nu mi-le pôte iertă „Tribuna” și carele n’a putut rămână neatins nici înaintea juriului din Cluș, este pretinsa persecutare a acestui „bărbat brav și stimat de o parte forte mare din publicul românesc”, cum îl numesce dl Albini în apărarea sa, a protopopului „model” cum îl iubila „Tribuna”.

Eu adegă a și fi acela, carele am pus la cale acusa disciplinară contra dlui Popescu, eu a și fi „stilisat” aceea acusă, apoi „am pus autoritatea directorului la mijloc, și la tot cazul am făcut őr-care presiune” asupra membrilor gr. őr. ai direcțiunii „Albinei” și asupra tuturor funcționarilor acestui institut, de au subscris și ei acusa, „ba până chiar și servitorii institutului” și acesta este o influență demoralisătoare asupra vieții noastre publice.”

Mai afirmă dl Albini și a afirmat „Tribuna” de nenumărate ori în diferite variațiuni: că dl Popescu „n’a fost suspendat pentru-că nu și-a făcut datorința în oficiu, ci pentru-că n’a fost de őr-părere și n’a fost pe voia unor puternici și n’a voit să se supună lor”, apoi: „că de atunci a trecut un an de zile fără ca să se i-se începă cel puțin procesul disciplinar”. În fasiunea sa din 27 Decembrie 1888 vorbesce dl Albini mai sincer și dice că: pentru aceea s’a înaintat acusa contra domnului Popescu, „pentru-că el aparține la alt partid politic și nu la acela, la care aparțin eu și soții”, — őr „Tribuna” de repește ori a scris, că totă vina d-lui Popescu a fost că el este „aderentul partidului național”.

Toate acestea sunt nisce frase tendențioase, de cari se folosesce și unul și altul, numai spre a seduce opinionea publică, deși prea bine sciu, că nu este adevărat ceea ce afirmă.

Preste tot lupta celor ce au înaintat acusa disciplinară contra dlui Popescu și a consistoriului cu tribunistii, a fost neegală în această cestiune.

Pentru-că: până când „Tribuna” a dat publicității tot felul de faime tendențioase, chiar și recourse făcute de dânsii și în special și de însuși dl Popescu în numele altora și înaintea la consistoriu, până când ei au alarmat publicul sub diferiți titli de „vifeemuri”, au arangiat banchețe și deputațiuni pentru „bravul bărbat” și „martir” Popescu; noi pentru decorul cauzei am fost condamnați la tăcere, căci noi n’am aflat a fi lucru cuviincios a divulga prin diare acte oficiale, őr consistoriul nu s’a putut dimita la polemii diaristice cu „Tribuna”.

Era de ajuns să publicăm acusa, ca să închidem gurile sparte ce sbierau prin „Tribuna”, n’am făcut-o însă pentru ca să nu ni-se pôte dice, că vom să preocupăm investigațiunea și pe judecătorii acusatului.

Dar acum s’a schimbât situațiunea, pentru-că dl Simeon Popescu prin hârția sa din 3/15 Martiu a. c. și-a dat dimi-

siunea din postul seu de protopresbiter și paroch al Sibiului őr consistorii archidieceșan, în ședința sa plenară din 3/15 Aprile a. c. prin conculul Nr. 2506 plen. primindu-i dimisiunea, la cererea proprie la scos din numărul preoțiimeii archidieceșane, — prin urmare continuarea și terminarea procesului disciplinar a devenit superfluă și imposibilă față cu un preot, ce nu mai aparține bisericei nostre, și astfelu într’u apărarea mea, mai cu sêmă după un atac atât de violent, nime nu-mi pôte face nici o imputare, dacă voiu dá și eu publicității datele, de care dispun, ca cei ce vor să fie „luminați” să pôte cunôsce adevărata stare a lucrului.

Da! au subscris acusa și dâni Ioan Hannia, Iacob Bologa, Gligor Mateiu, Ioan Popescu și Ioan Popa, cari atunci erau membri ai direcțiunii „Albinei”, apoi funcționarii R. Bălaș, Romul Petric, I. G. Barițiu, Iosif Oncioiu, George Foica, Cornel Aiser și Iuliu Popescu, și servitorii de cancelarie Adam Florian, nu însă pentru-că eu a și fi făcut presiunea asupra lor, căci despre mine nime nu va pute dovedi, că în viața mea cândva a și fi provocat pe cineva în afaceri publice, politice sau bisericesci să facă aceea ce fac eu, őr funcționarii „Albinei” până chiar și sevitorii de cancelarie toți sunt omeni cinști și afară de birou liberi și independenți de „directorul” lor, la totă întâmplarea mai independenți decât redactorul „Tribunei” de al seu director; ei au subscris pentru-că au fost parochiani de ai acusatului și ca atari s’au indignat de lucrurile, cari s’au petrecut în prezența lor în sinodul parochial, pentru-că au sciu, că toate punctele acuzei sunt adevărate, și că răul nu se mai pôte vindecă pe altă cale, decât cerend intervențiunea forului, carele are dreptul și datorința de al vindecă.

Subscrierile din acusă nu sunt culese de pe strade și cu cerșire din casă în casă, cum se făcuse cu o contra-petițiune, ei toți aceia cari au subscris acusa au fost coadunați pentru sinodul parochial din 14 Februaru 1888 dimpreună cu cei ce au părăsit localul sinodului ca să petrecă pe triumfătorul Simeon Popescu.

Încă atunci, când a comis dl Popescu violarea constituțiunii noastre bisericesci, pentru carea a fost acusat, în prezența lui s’a făcut propunerea: ca acei membri, cari vor să cêră satisfacție pentru aceea violare de lege, să rămână în conferință și să se consulte asupra măsurilor necesare pentru vindecarea răului.

Îndată după îndepărtarea d-lui Popescu s’au constituit în conferință alegend pe dl Hannia de președinte și pe dl Voilean de notariu.

Dl colaborator al „Tribunei” Pompiliu Pipos încă a stat până la constituire, őr dl Zacharia Boiu a stat până în fine, a dechiarat însă, că dânsul nu va subscrie acusa, că, pôte ca membru al consistoriului va fi chemat să judece în cauză.

Cu totalitatea voturilor, afară de al dlui Boiu, carele n’a fost pentru suspendare, s’a luat conculul ca să se facă acusa așa precum s’a făcut, și s’a ales o comisiune pentru stilisarea aceia, din care comisiune am făcut și eu parte.

(Va urma.)

Varietăți

(Promoțiune academică.) Primim îmbrăcătorea scire, că distinsul tinăr dl Silviu Iuniu Cav. Puscaru absolvent al academiei orientale din Viena, după depunerea rigoroselor prescrie a obținut gradul de Doctor în sciințele juridice de stat la universitatea din Budapesta. Gratulațiunile noastre!

(Himen.) Dl Nicolae Socaciu cl. abs. și Eusevia Joanovicu, și vor celebră cununia Duminecă în 5/17 Novembre 1889 la 2 őră după amăzi în biserica română gr. őr. din Boiul-mare.

(Constituire.) Societatea academică română „Junimea” din Cernăuți s’a constituit pe anul administrativ 1889/90 în modul următoriu:

A. Comitetul.

Președinte: Teofil Gramatovici stud jur., vicepreș.: Teofil Bendeschi stud. jur., secretariu I: Petru Ionescu stud. teol., secretariu II: Constantin Iosopescu stud jur., cassariu: Ambrosie Gribovici stud. teol., controlor: Adrian Popovici-Desseanu stud teol., bibliotecariu: Constantin Berariu stud. phil., econom: Nicolau Hacman stud. jur.

B. Comisiunea literară.

Constantin Berariu stud. fil., Petru Ionescu stud. teol., Adrian Popovici-Desseanu stud. teol., Constantin Iosopescu stud. jur., Temistocle Bocancea stud. jur.

(Postal.) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Rapoltul-mare (cot. Hunedóra) cu salariu preste tot de 132 fl. Reflectanții au a depune o cautiune de 100 fl. și să-se asternă suplicile în restimp de 2 săptemâni numitei direcțiuni.

(Alegerea de patriarh.) Scirile din Carloviț comunică, că administratoriul patriarhatului sârbesc, Vasilie Petrovici, a întrunit consistoriul metropolitan și s’au început preparativele pentru întrunirea congresului în care se va alege patriarhul sârbesc.

* (Necrolog.) Cu inima cuprinsa de durere facem cunoscut tuturor consangenilor, amicilor si cunoscutilor cumca *Maria Muntean* nasc. *Popoviciu*, preotasa in etate de 66 ani al vieții și al 47 al fericitei căsătorii și-a dat sufletul seu nevinovat în mâna Creatorului ađi la 9 ore dimineața după o suferință de două săptămâni.

Inmormentarea se va întempla în 13 Novembre 1889 st. n. la 1 ora d. m. în cimiteriul gr. orientat din loc.

Fie-i țărina ușoră și memoria neuitată!
Limba, în 12 Novembre 1889.

Clemente Muntean paroch ca soț; *Georgiu Muntean* paroch, *Simion Muntean* not. cerc, *Elena P. Muntean* ca fi și fiice; *Raveca Savu* nasc. *Popoviciu* ca soră; *Florentina Muntean* nasc. *Covaciu*, *Maria Muntean* nasc. *Ordean* ca nurori; *Alexandrina Muntean*, *Ioan Muntean*, *Elena Muntean*, *Virgil Muntean*, *Erena Muntean*, *Valeria Muntean*, *Otilia Muntean*, *Nicolae Muntean*, *Cornelia Decan*, ca nepoți și nepote.

* (Un cal străin) La primăria comunală din *Cacova* este un cal în vîrstă de 3-4 ani, de statură medie, murg, cu stea în frunte, cu buza din sus alburie, la piciorul drept dinainte pînă puțin roșu și înferat la piciorul stîng dinapoi cu ferul aflat pe hotarul *Cacovei*, — de unde păguibașul și l poate primi.

Invitare de prenumerațiune.

În urma cererei, ce mi se făcu din multe părți, a publică din cuvântările mele funebre, m'am hotărît acum, după plinirea de 25 ani ai preoției, a da publicității o elecțiune a acelora, sub titlul de *Cuvântări funebre și memoriale.*

Electiunea acesta cuprinde 24 cuvântări, ce am avut onore a le face la diferite casuri de mörte: la preoți și mireni, bărbați și femei, bătrani și tineri; ér la acestea am adaus încă o *colecțiune de tecturi din s. scriptură pentru cuvântări funebre*, alese din întregă scriptura testamentului vechiu și nou, atît în general, cât și în special pentru bărbați, femei și copii, — colecțiune, ce face o însemnată înlesnire fraților preoți și altora, cari ar fi chemați la asemenea lucrări.

Opera posedînd și incuviințarea superiorității bisericesci, se află deja sub tipariu în tipografia archidieceșană, sub îngrijirea mea imediată, va cuprinde cam 18 cöle tipărite, și se va termina, sper, în scurt timp.

Pentru acesta scriere dar imi iau voie a deschide prenumerațiune și a face apel la sprijinul binevoitoriu al publicului, și în special al onoratei preoțimi.

Prețul scrierei este moderat, și adevă: în calea abonamentului de 1 fi. 50 cr. de exemplariu broșurat, afară de porto postal, pentru România și alte țări din afară 4 franci; mai târziu se va urca la prețul de librăria.

Cöle de abonament se află la toți p. t. dd. protopresbiteri gr. or. români din metropolie, apoi la tipografia archidieceșană și la institutul tipografic din Sibiu, precum și la tipografiile diecesane din Arad și Caransebeș și la tipografia archidieceșană din Cernăuți.

Espedarea se va face, pe lângă cea mai moderată proviziune de pachetare și portul postal sau rambursă, conform dorinței dd. prenumerați.

Sibiu, Octobrē, 1889.

Zacharia Boiu,

asesor consistorial referent, protopresbiter etc.

Numele autorului acestor predicе cunoscut pînă bine publicului năstru cetitoriu și din unele cuvântări ocașionale publicate în „*Tel Rom.*“ ne da o garanță depînă, că iu curênd va ajunge în mânele preoțimeii o carte de cea mai mare valöre în acest ram, și suntem siguri, că preoțimea noastră nu va întârția așio procură.

Din public*).

Onorată redacțiune!

Fiindu-mi tăiată apröpe ori și ce posibilitate a aduce la cönoscința publicului român reflecșiunile mele la alusiunile malițioșe ale „*Tribunei*“**) față cu neînsemnata mea persönă, țin a me justifică față cu opinia publică română asupra întrebărilor:

Cine sum eu? Și ce intențiuni am?

Cine sunt aceia, cari me tracteză peste picior? Și ce intențiuni au ei?

Ce e drept, eu până acuma sunt un nimica, față cu alte figuri imposable în viața poporului, dar deși om tînăr încă, cred, că nimenea nu-mi va puté negă bunăvoința și dorul de progres, ér nici decât reavoință sau intențiuni rele. Acesta, cred că nu mi o

*) Pentru cele publicate sub rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă.

**) Veđi Nr. 248 și 249.

va puté impută nimenea, decumva nu va fi cuprins de patimă față de lucrarea și doră persöna mea.

Eu n'am dorit și nu doresc alteceva decât lámurire și învățatură, ér când acesta mi se denegă cu nesce aruncături de vorbe, silit sum să alerg la ospitalitatea diariului dvöstră și se ve rog sé publicați următörea

Declarațiune 1).

La comentariul pus în fruntea modestei mele observări, spre orientarea tuturor, cari vor sé înțelegă, țin a declară următörele:

1. Eu nu am pretensiunea se vorbesc în numele *nimărui*, nici în numele mai multora, ci pur și simplu în numele *meu* și a convingerilor mele, bune, rele, cum sunt, și nu doresc, decât lámurire, ér nici decât cörtă, pre cum o pöte documentă și spiritul calm al scrierei mele.

2. Nu am obiceiul și nici nu țin cuvinčios a vorbi din „*consiliu*“, și dacă redacțiunei „*Tribunei*“ îi place a crede, mărturisesc sincer și publice, că eu n'am comunicat nimenuia observările mele, decât unu-i singur amic al meu, om tînăr ca și mine, și de o proverbială linisce, și încă chiar în séra acelei dîle, în care cercetasem pe dl Slavici acasă și cu care fără a comite doră vre o nemdesție sau lingușire, imi place prea mult sé conversez chiar din punctul de vedere al cultivării proprii, îi cetesc bucuros productele literari; sum am fost și voi fi un aderent al acestor vederi ale lui, și în anii studiului meu pe la școlile mai înalte am avut multe sé îndur pentru vederile și persöna dînsului; pre numér și cetesc förte bucuros organul „*Tribuna*“, cu töte că nu pot sé nu desaprob personalitățile ei, deöre-ce eu țin prea mult, că acest organ politic este un adevărat mijloc cultural pentru mine ca om tînăr și doră chiar și pentru tötă suflarea românășcă 2).

3. Nu sum aplicat a a pöteoză nici pe dl Slavici, nici pe dl Cosma, țin că și ei sunt ömeniși ca atari pot se greșescă, căci „*errare humanum est, in errore perseverare diabolicum est*“, și nu me pot din destul miră de nația românășcă, cum a putuși cum pöte sé faceă causă națională din bañalități și bagateluri personale, pentru-că veđi bine dömne dlui Slavici nu-i place de mura dlui Cosma, sau vice versa.

4. Țin sé fie amintită și aceea, că eu am învățat mult, förte mult din „*Tribuna*“ 3), dar a-și dorı, ca tineretul mai tînăr sé fie mai mult obiectiv, mai mult desinteresat, decum sunt astăzi *pretinșii nostri frunțași naționali*, căci dela acesta va atárnă fericirea mult cercatului neam romănesc, ér nu dela flecării băbesci și de cofărițe, calitatea ömenilor lipsiți de ocupațiune seriöșă.

Eu cred, că la noi e câmpul destul de întelenit, ve ni ții deci sé-l brăzdăm, și sé punem umérul la o muncă seriöșă. Alérgă tinerime! la muncă grea, dar cu succes, dar desapröbă calea pe carea merg ömenii mai în vörstă, pătimași 4).

Mult réu a produs în societatea românășcă procederea necualificabilă a ömenilor mai în vörstă 5) și mult sânge réu între tinerime, făcêndu-o pe acesta necapabilă de ori și ce acțiune mai seriöșă 6).

Astăzi dormim toți, căci ne-ați făcut de dormim și a-ți omörît în noi ori ce simț de inițiativă și acțiune 7).

În lături deci cu acest spirit! Aideți tineri și bătrani sé dăm *mână frătescă într'o conc lucrare comună pentru înălțarea edificării noastre cultural-social.*

5. Cum că lucrarea mea este confusă, mai pu țin confusă sau de loc confusă o va judecă ori și care pcepătoriu ne preocupat, cu töte acestea eu a și dorı mult sé se scie, cari sunt acei mulți în numele cărora își arogă redacțiunea „*Tribunei*“ dreptul sé vorbescă, pöte că grupul acela, unde s'a țesut și sé țes mereu töte trebsörele romănesci.

Constat, că confusiia indicată, dacă ea pöte undeva sé esistea, sé află *numai în capul unui om confus*. Nu are dreptul nimenea, cu atît mai puțin dl Slavici sé taceze pe un tînăr cu „*aspirațiune generöșe*“ cu astfelu de epitete atunci, când el a dat atatea dovedți palpabile și continuă a dá că, *în materia politică este cel mai confus dintre toți ömenii va löröși* 8).

Facă bine și nu fie așa netolerant față cu vederile chiar și a unui om tînăr, care nu doresce

1) Publicăm acesta „*Declarațiune*“ a dlui Dr. P. Span, ca sé-i dăm posibilitatea a eși în public cu reflecșiunile sale la unele observări ironice din „*Tribuna*“, referitöre la d-sa; o facem însă acesta, fără ca sé fim nici din departe în acord cu vederile dsale în adevăr ciudate, la care nu putem se nu punem din partea noastră unele observațiuni speciale.
2) Proșit!
3) Se și cam vede.
4) A bună öră?
5) Sic!
6) Ađi mëi!
7) O hi!
8) Și acesta va fi a bună-émă o învățatură din „*Tribuna*“.

alta, decât instructiune dela un om mai în vörstă 9) și mai înțelept decum este el.

Dacă cineva doresce sé scie, de unde am eu ideile emise, atunci imi iau libertatea a l îndrumă la treptele catedrelor dela universitățile Viena și Iena, la sistemele filosofilor, la periöda clarificării francesă și germână, la Fichte, „*Reden an die deutsche Nation*“, la clasicele scrieri ale lui Herbart, de unde mi-am hrănit și continuu a-mi hrăni spiritul, neambiționând a fi original astăzi, când sciu, că nici dl Slavici nu e tocmai așa original, după cum și-l închipuesc mulți pigmei din jurul dînsului, cari mărturisesc, că mult, förte mult i-au stricat dînsului, dar cu deosebire causei nöstre române 10).

6. Poftesc din tötă inima, ca sé nu fiu tractat din înălțime, ci sé mi se aducă dovedți palpabile scöșe din viață și sciință, ca din nou sé-mi fie dată posibilitatea, de a me lámuri și a produce dovedți atît din trecutul istoric a popörelor și din sciință, cât și din politica presentului și viața actuală a națiunilor, deöre-ce eu nimic alta, decât clarificare și lámurire proprie doresc, carea nu pot sé o aflı în nisce alusiuni malițioșe; declar, că primesc bucuros ori și ce observare, numai sé nu fie personală.

7. Voesc sé se scie în tötă lumea românășcă, că eu nu sum contra adevărului, sincerității, inimii deschise și priu umare pentru minciună, nesinceritate, inimă închisă, dar sunt contra modului și locului, pe care nu-l are în politică, cea ce dl Slavici și-a ținut subdemnitate a o discută, că doră eu sunt o nulă față de importanta figură a dînsului, ce sé află pöte numai în creerul unora, în al meu însă nu.

Poftim de Slavici la vorbă; nu te scăpă tot cu fantasia, care pöte fi bună, dar nu în prosaica realitate.

Nu te ferı tödeuna din dreptul puterei dtale imaginative, ci stăi de vorbă.

8. Vreau sé se accentueze din acest loc și chiar acuma, că nu e tot una a face prosă și poesie, a face literatură și sciință; nu e tot una actualitatea cu idealitatea, memoria și fantasia; aceste nu sunt pentru toți, și nu toți sunt pentru töte.

9. În fine, dacă crede cineva, că e de interes a se scı publice, eu prea lesne îi pot sé i stau la dispoziție și sé declar șus și tare, că eu nu me consider pe mine, nici de adept al dlui Slavici, nici al dlui Cosma, și förte sé înșală dl Slavici și cu dînsul toți, cari se află în acesta părere ironată.

Eu sciu, precum cred, că tötă lumea scie, că și dl Slavici și dl Cosma sunt ömeni de ömenie și români buni 11), cari fiind și ei ömeni prea ușor pot sé greșescă; *me consider însă de adeptul meu și al convingerei mele*, pentru carea gata sum sé me lupt ori și când și ori și unde, ba chiar și sé me sacrific.

Ca de încheere nu pot sé nu observ, că eu nu am pretensiunea și nici vre o autorizare sé vorbesc în numele tinerimeii; m'a-și simți însă *prea de tot măgulit*, dacă vederile mele ar întâlni cât mai multe cörde de resonanță în mintea și în inima celorlalți tineri români.

Sibiu, 12 Novembre, 1889.

Dr. Petru Span.

9) Ho ho! dar ce dîșesi mai sus despre ömenii mai în vörstă? Red.

10) La acestea făcă observări „*Tribuna*“, „*mijlocul cultural*“ al dlui Dr. Span. Red.

11) Prea te grăbesci cu vorba acesta conciliantă. Red.

MONITOR.

43

Calendarul săptămânii

5 — 11 Novembre.

5 *Duminecă*: Galaction, Epistimia, Ermeu, Lin, Gaiu, Filolog, Patrova, Domin, Timoteiu, Teofil, Teotim Doroteu, Evsichiu, Carteriu, Silvan, Pamfil, Grigoriu archiepiscopul Alexandriei, Castor și Agatangel. 6 *Luni*: Pavel archiepiscopul Constantinopolei, Luca, Nicandru, Pavel. 7 *Marti*: SS. 33 Martiri din Melitiu, Lazar, Melasip, Casina, Antoniu, Avet, Taurion, Tesalonica, Atinodor, Alesandru. 8 *Mercuri*: (†) SS. Archangeli Michail și Gavriil. 9 *Joi*: Onisifor, Porfiriu Matröna, Teoctista, Simeon Metafrast, Evstolia, Sopatra, Antoniu, Christofor, Maura, Ioan, Eladiu, Narsi, Artemon, Evtimiu, Neofit. 10 *Vineri*: Olimpa, Rodion, Sosipatru, Erast, Quart, Orest, Teostirict, Non, Mil, Caliopiu, Nir, Orion. 11 *Sâmbătă*: Mina, Victor, Vichentiu, Ștefanida, Teodor Studitul.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 5 Novembre a XXIII-a dela Rusaliu. Cântările din Octoich tonul 6 și din Mineiu ale dîlei. La Utrenia Evangelia invierii a 1-a. Catavasia: „*Deschide-voiu gura mea*“.

Mercuri în 8 Novembre. (†) SS. archangeli Michail și Gavriil, Sărbătöre legată. Polieleu. Catavasia: „*Deschide-voiu gura mea*“: Docsologia cea mare.

Loterie.

Mercuri în 13 Novembre 1889.

Brünn: 6 3 27 70 90

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeru câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articli sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindenă, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinatate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei străvite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinatate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**” Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni.; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articli din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, srbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

== **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** ==

== **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** ==

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din diariul unui scolariu de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valorôse, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile nostre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un diariu de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dică, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest diariu se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorii sau, pe cari autorul le-a prelucrat și dezvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religione, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novejlei: „**Idealul pierdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Brandă sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrôsa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săténului Român. Cartea III. IV. cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economie pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borșovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, armate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catehese pentru pruncii scolari din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Sat-Șugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramurêșului etc. etc. Edițiunea II. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutului Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin môrte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Influința mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățători și preparanși. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la toate srbătorile de preste an de Ion Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă toate volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-eare srbătoare, — care arăta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva srbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de môrte, întocmite de Ion Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de môrte, 4 pentru casuri ordinare de môrte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de môrte, 4 la înmormântarea ômenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de môrte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii, 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, môșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngeni mai departați, 10 — dela conșoși de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amăsurat tuturor cerințelor preoșimei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedat franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scris de Ion Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedat franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ion Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și lăudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedat franco e numai 1 fl. 50.

Rezultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ion Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e forte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul espedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul arhierieșean din Blaș, actualminte vicariu arhierieșesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re-erate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, ér ceremoniele bisericesci, întocmuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procedura, ce are să o observe catechetul față cu discipulii sei. Aceșta scriere are să fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religiôsă-morală, ce au să o dea micilor băeși. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — esemplariu franco e 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ion Gură-de-aur la epistolele sântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sântii parintelui nostru Ion Chrysostom, compusă din operele acelui sânt parinte de Ion Borș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci forte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedat franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedat franco e 15 cr. 50 esemp. 6 fl., 100 esemp. 10 fl. v. a.

[8] 21—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.